

125 vuotta lastentarhatyötä Suomessa – fröbeliläisen perinteen tarkastelua

Lastentarhatyö 125 vuotta vuonna 2013

- Hanna Rothman aloitti ensimmäisen kansanlastentarhan vuonna 1888 Helsingissä.
(Vaasa 1898, Viipuri 1900, Oulu 1901, Pori 1898, Tampere 1908, Turku 1897)
- Hanna Rothman ja Elisabeth Alander perustivat lastentarhanopettajakoulutuksen Suomeen 1892, ensimmäinen suomenkielinen kurssi 1905. (Tampere 1955, Pietarsaari 1958, Jyväskylä, 1965 ja Oulu 1968)

Ammattiprofession synty, kotikäsite laajennettiin yhteiskuntaan – hengellinen äitiys

- Rothman erotti naisten ja miesten työtehtävät toisistaan, vaikka hän korosti naisten merkitystä myös julkisessa elämässä. Naisille tulee tarjota monipuolista koulutusta, jossa käytännöllinen ja teoreettinen koulutus yhdistyy.
- ”Lapset tarvitsevat kotia, lastentarhankasvattajattaren on oltava tuon kodin äiti. Kuten äidin työ tapahtuu hiljaisesti, eikä saa osakseen erikoista tunnustusta tai huomiota, niin on myös lastenkasvattajattaren työ oleva. Hänen on kerta kaikkiaan oltava äiti eikä opettaja. Se lastentarhankasvattajatar, joka siirtyy koulumaisuuteen päin, on poikennut suunnasta.”

Suomalaisen lastentarha- ja päivähoitopedagogiikan neljä vaihetta (Niiranen P. & Kinos J. 2001)

1) Fröbeliläisen tradition vaihe (1880-luvulta 1970-luvulle)

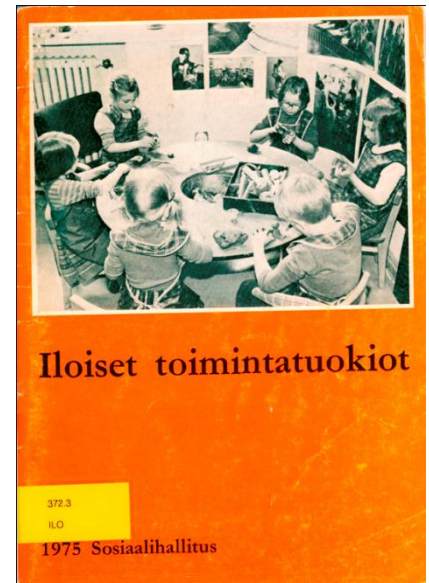
2) Tuokiokeskeisyyden vaihe (1970-luku)

-Päivähoitolaki 1973, pedagogiset oppaat

-Kuukausiaiheiden muuttuminen viikoittain vaihtuviksi keskusaiheiksi.

-Aikuisen kokemukset ja tietämys

Keskusaiheita mm. mehiläinen, eskimo, posti, keittiö, orava, Hollanti

3) Pedagogisen hämmennyksen vaihe (1980-luku):

Päivähoidon toiminta-alueissa fröbeliläisiä piirteitä

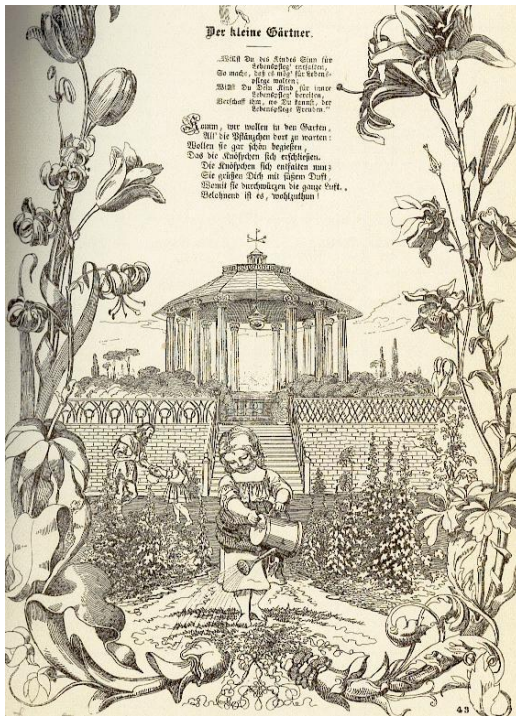
4) Lapsikeskeisyyden renessanssi (1990-luku):

Tilaa lasten aloitteellisuudelle ja aktiivisuudelle

Friedrich Fröbel (1782-1852)

- saksalainen aktiivisuuspedagogi, lastentarha-
aatteen isä
- Lapsella tulee antaa mahdollisuus toimintaan,
mutta myös leikkiin.
- Oppiminen alkaa lapsesta itsestään, sisältäpäin
- Kasvatuksen ja opetuksen oltava alun perin ja
ennen kaikkea sallivaa ja joustavaa eikä
mallinmukaista, ennalta määrättyä ja ehdotonta.
- Aikuisen tulee löytää lapsi itsestään, aikuinen
elää lapsen kanssa, ei lapsen yläpuolella

- Lapsi oppii ja kasvaa luontoa tarkkailemalla ja sen yhteydessä

- Lastentarha – Kindergarten sisältää vertauksen luontoon ja kasveihin
- työkasvatus, erityisesti puutarhanhoito ja kasveista huolehtiminen, leikki ja oppiminen (fröbeliläiset leikki- ja askarteluvälineet, laululeikit)

Kuukausiaiheet suunnittelun pohjana

- Tavoitteena lasten havaintojen ja toiminnan syventäminen ja keskittäminen
- Pohjana kelpo kodissa, varsinkin maalaiskodissa esiintyvät askareet
- Lähtökohtana aiheen käsittelylle, mikäli mahdollista, oli lasten omakohtainen kokemus aiheesta, omiin havaintoihin perustuva elämys.

Vesi.
Toimintakeskus
11/3 - 4/9.

Viikko	Jako	Toiminta, havainto ja opetus	Osasto	Rakennusta	Piirustusta	Taittelua ja Pujotusta	Tikku-, levy- y. m. sovitteita	Muovailua	Leikkelyä t. Repelyä
I	Veden ominaisuuks	Tarkustellaan miten esim.	I ja II	Vesitorni.	Kestot				
		sokei liukene veteen, maku se-	III	—	—	—			—
		koittuu, vaskustellaan, pesi-	IV	—	—	—			—
II	Puhkaus lauma	Pesuhetki osastolla, Peskus.	I ja II	Lauma.					
		lemaan silloin puhtaudesta.	III	—	Laumassa.	Vesinämpäri			
		vauron pesu. Lauma.	IV	—	—	—			
III	Pyykin pesu, Livoaus	Mukien pyykki, ennen suursiivousta postaan belat palikat y. m.	I ja II	Pesupäivä					
			III	—	Vastatet kuu-	Oriso.			
			IV	—	vimmasta.	(vaottak kirta)			
IV	Vedat sulkevat.	Jäiden lihtoa katsomaan joen rantaan.	I ja II	Pymärat.					
		Silta. Laivat!	III	Laivaranta,	Laivaranta.	Laiva		Laiva.	Laiva.
			IV	Silta, w. laivoja.	—	—			

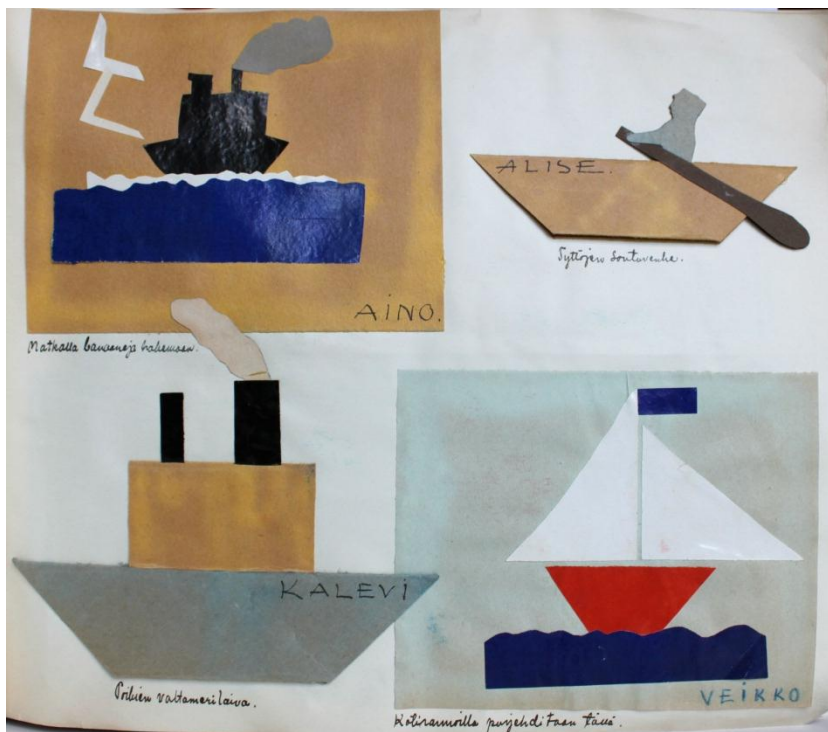
Viikko	Kuvia ja kertomuksia	Lauluja ja laululeikkejä	Paperi ompelua	Veistoa—käsitöitä
I		"Lauletaan nyt vedestä jota aina riittää"	12 s. tytöt pummulap.	Veistetaan laivoja.
II	"Sui peseytyy" "Pese Puktoron" kuvaleirija.	Salon suojahan vie-		
III		Patocanta kikkari.		
IV		Lapsoret kistorat kotihaaasta.	Laiva y. m. karkinman mullaan.	Asaatoille veteen pihku laivoja kulle-

- Retket
- Työkasvatus

Fröbel: Työn kautta oppiminen kehittäväintä, kestäväintä ja käsitettävintä. On tärkeä kasvattaa lapsia aitoon työntekoon, työteliäisyyteen.

- Leikki
- Lapsen kokoisen toimintaympäristöt
- Juhlat ja laululeikit

Fröbelin askartelut

Piirtäminen

www.ebeneser.fi

www.lastentarhamuseo.fi

Lastentarha- museo

Avoinna keskiviikkoisin klo 12-18

